

[Rosling]

at i Grønland, som jeg just har forladt i går, er den første sne faldet, og det er jo nok tegnet på, at den såkaldt mørke tid er startet.

Men jeg vil nu hellere vende lidt om på det og sige, at det er den lyse tid, vi går i møde, fordi mange af de initiativer, som det nye grønlandske landsstyre her efter valget i foråret har bebudet, nu kan iværksættes og kan bringe Grønland nærmere mod et stade, som gør os mere uafhængige af udefra kommende påvirkninger.

Dermed være ikke sagt, at vi frakender os vores plads i rigsfællesskabet endsig i verdenssamfundet og da slet ikke midt i den udvikling, som globalt finder sted med afspænding og opblødning i forholdet mellem Øst og Vest, hvis man da kan bruge de udtryk, og de store politiske ting, der er sket her under Folketingets sommerferie.

Det var, som sædvanlig vil jeg sige, ikke mange ord, statsministeren brugte i sin åbningstale på Grønland, men det blev dog til et par linjer, et par sætninger om råstofferne, og det vil jeg så tage som udtryk for, at netop Grønlands rigdomme hen ad vejen potentielt kan medføre et ændret tilhørsforhold mellem vore to dele af riget, Danmark og Grønland. I hvert fald skal der ikke herske tvivl om, at vi prioriterer udnyttelsen af vore rigdomme højt; vi lægger en masse energi i at få økonomisk udbytte af vore rigdomme, og det er selvsagt med den nødvendige hensyntagen til det sårbare miljø, som det arktiske område er.

I det nye år overtager vi sundhedsvæsenet på godt og ondt. Hermed har Grønland i et noget hurtigere tempo end forudsat i hjemmestyrebetænkningen fra sidst i 1970'erne og i den efterfølgende lov overtaget samtlige områder fra den danske stat, som hjemmestyreløven gav hjemmel til. Det er for mig et udtryk for den meget hurtige modningsproces politisk, som Grønland har været igennem de sidste 12 år, en modningsproces, som er i gang andre steder i verden, men hvor vi i Grønland tidligt har fattet omfanget og vigtigheden af at styre vort samfund så godt og i så vidt et omfang som muligt. Ja, man kan vel tale om, at netop Grønland er eksponent for den frigørelsesproces, som vi ser i store dele af verden, fra Sovjetunionen, Østlandene og til verdens oprindelige folkeslag.

De Forenede Nationer har til illustration heraf netop holdt sit første møde nogen sinde i Grønland, i Nuuk. Her har en lang række repræsentanter for oprindelige folkeslag: indianere fra Syd-, Mellem- og Centralamerika, samer fra det nordlige Skandinavien og andre i enighed formuleret en række anbefalinger, rekommandationer, som det hedder i det sprog, som afspejler vort ønske om at blive betragtet på lige fod med vore medmennesker med hensyn til ligestilling politisk, socialt og økonomisk.

FN's møde i Nuuk endte i en række rekommandationer, som jeg hermed vil anmode Folketinget og regeringen om at støtte. Jeg vil anmode om, at Danmark søger at fremme disse rekommandationer inden for FN's rammer, og jeg vil anmode om, at Danmark aktivt støtter en håndbog, som det hedder, dvs. en form for lærebog i selvstyre for oprindelige folkeslag, som skal produceres inden for FN's rammer.

Jeg vil videre anmode om, at Danmark støtter det videre permanente arbejde for oprindelige folkeslag inden for FN's rammer, og at Danmark aktivt støtter, også økonomisk, de tiltag, der er omkring 1993. 1993 er af FN blevet udråbt som året for oprindelige folkeslag, og der er en masse tiltag internationalt og forhåbentlig også nationalt her i Danmark, som jeg meget gerne ser regeringen og Folketinget støtte.

I den forbindelse kan jeg ikke undlade at nævne en resolution inden for Den Internationale Arbejdsorganisation, ILO, konvention nr. 169, som omhandler de rettigheder, som oprindelige folkeslag har. Med Danmark i det store og hele i spidsen for det arbejde, der foregår for oprindelige folkeslag omkring i verden, er det nødvendigt, at Danmark snarest ratificerer denne konvention, og jeg vil selvfølgelig forfølge dette arbejde, så Danmark kan blive et af de første lande, som ratificerer denne vigtige konvention.

Som medlem af den socialdemokratiske gruppe kan det måske for regeringen lyde noget usædvanligt, at jeg benytter lejligheden til at takke den siddende regering for et fint samarbejde. Men realiteterne, som vi har set dem det sidste års tid, byder mig at gøre det.

På det udenrigspolitiske område har vi haft et forbilledligt samarbejde med regeringen, et samarbejde, som bl.a. er foregået gennem det